

Behandlingsskader Landstal 2021

Anmeldelser, afgørelser og erstatning 01-01-2017 - 31-12-2021

Denne automatiserede rapport er dannet på grundlag af registrerede data 27-06-2022.

Vi reviderer løbende vores data for fejl, så vi sikrer en så høj kvalitet som muligt. Patienterstatningens data er imidlertid baseret på verserende sager og sager, der kan ankes og genoptages. Det betyder, at der løbende sker ændringer i og tilføjelser til data. Derfor vil tal i en tilsvarende rapport trukket på et andet tidspunkt ofte afvige fra dem, der er anført i denne rapport. Det er imidlertid vores vurdering, at rapporten giver et samlet set retvisende billede af udviklingen inden for det område, som rapporten beskriver.

BEHANDLINGS- OG LÆGEMIDDELSKADER 2021

- Vi fik 12404 anmeldelser, der vedrørte behandlings- og lægemiddelskader
- Vi traf 10887 afgørelser om erstatningsberettigelse og anerkendte 25,8 % af dem
- Vi traf 5882 afgørelser om erstatningsudmåling og tildelte 702,33 mio. kr. i erstatning.

SÆRLIGT OM BEHANDLINGSSKADERNE 2021

- Vi fik 10773 anmeldelser, der vedrørte behandlingsskader
- Vi traf 9760 afgørelser om erstatningsberettigelse og anerkendte 24,5 % af dem
- Vi traf 5366 afgørelser om erstatningsudmåling og tildelte 666,72 mio. kr. i erstatning.

Forsikringssager

En lovændring pr. 1. september 2013 medførte, at privathospitaler, privatklinikker og privatpraktiserende speciallæger selv skal tegne en forsikring mod patientskader. Forsikringen dækker, hvis behandlingen betales:

- af patienten selv
- af patientens sundhedsforsikring
- af det offentlige via det udvidede frie sygehusvalg, når det offentlige ikke kan overholde ventetidsgarantien
- af det offentlige efter aftale med regionen.

I 2021 modtog vi 493 anmeldelser, der vedrørte "forsikringssager".

Vi har afgjort 428 forsikringssager, anerkendt 29,2% af sagerne og tildelt 25,81 mio. kr. i erstatning.

Sager, der er dækket af de private forsikringsordninger, indgår i denne rapport.

DÆKNINGSOMRÅDER OG ANMELDESESÅR

Tabel 1: ANMELDTE SAGER

	2017	2018	2019	2020	2021
Somatik					
Offentlige hospitaler	6.671	6.780	7.374	6.607	7.174
Alment praktiserende læger	1.076	1.110	1.212	1.156	1.277
Private hospitaler	466	418	509	466	613
Privatpraktiserende speciallæger	491	478	479	482	531
Præhospital	301	314	305	277	368
Andre privatpraktiserende sundhedspersoner	138	117	160	127	160
Øvrige kommunale sundhedsydelser	40	36	60	60	91
Hjemmesygepleje / hjemmepleje	27	35	29	46	50
Plejhjem - offentlige	3	12	11	25	70
Sociale institutioner - offentlige	2	4	5	5	11
Plejhjem - private	1	0	1	4	17
Sociale institutioner - private	1	4	2	1	7
Behandlerfarmaceut	0	0	0	1	3
Øvrige	54	56	74	91	109
Uoplyst	58	56	49	51	81
Total	9.329	9.420	10.270	9.399	10.562
Psykatri					
Regional psykiatri	118	132	168	185	171
Privatpraktiserende speciallæger	26	17	17	29	21
Offentlige hospitaler	0	0	0	3	16
Andre privatpraktiserende sundhedspersoner	0	1	0	0	1
Sociale institutioner - offentlige	0	0	1	0	0
Øvrige	1	1	1	2	2
Total	145	151	187	219	211
Anmeldelser i alt	9.474	9.571	10.457	9.618	10.773

DÆKNINGSOMRÅDER OG AFGØRELSESÅR

Tabel 2: ANERKENDELSER OG ANERKENDELSESPROCENT

		2017	2018	2019	2020	2021
Somatik	Offentlige hospitaler	1.933	1.766	1.713	1.624	1.837
		26,7%	26,5%	25,6%	25,2%	27,5%
	Alment praktiserende læger	233	179	197	179	202
		20,8%	17,2%	17,5%	16,5%	18,5%
	Private hospitaler	134	102	127	127	159
		28,5%	23,8%	28,7%	27,7%	30,5%
	Privatpraktiserende speciallæger	106	90	104	107	100
		23,7%	18,5%	22,7%	23,9%	21,1%
	Præhospital	53	41	40	34	37
		15,7%	13,7%	13,9%	12,7%	13,4%
	Andre privatpraktiserende sundhedspersoner	19	10	17	14	17
		13%	8,1%	11,8%	10,2%	12,3%
	Øvrige kommunale sundhedsydelse	6	1	7	9	8
		12,2%	3,4%	15,9%	14,3%	12,9%
	Hjemmesygepleje / hjemmepleje	5	12	6	2	5
		18,5%	37,5%	18,2%	5,9%	12,2%
	Plejhjem - offentlige	0	0	1	0	7
		0%	0%	7,1%	0%	14%
	Sociale institutioner - offentlige	0	0	0	1	0
		0%	0%	0%	20%	0%
Plejhjem - private	0	-	0	0	4	
	0%	-	0%	0%	40%	
Behandlerfarmaceut	-	-	-	0	1	
	-	-	-	0%	50%	
Øvrige	9	3	7	11	7	
	10,6%	6,7%	12,5%	14,1%	7,2%	
Uoplyst	0	0	0	0	2	
	0%	0%	0%	0%	2,8%	
Total		2.498	2.204	2.219	2.108	2.386
Procent		25,0%	23,9%	23,8%	23,2%	25,0%
Psykiatri	Regional psykiatri	9	19	9	10	6
		6,4%	15%	7,4%	6,3%	3,3%
	Privatpraktiserende speciallæger	6	3	4	3	2
		16,7%	18,8%	23,5%	15%	7,7%
Offentlige hospitaler	-	-	-	1	0	

Psykiatri	Offentlige hospitaler	-	-	-	100%	0%
	Total	<u>15</u>	<u>22</u>	<u>13</u>	<u>14</u>	<u>8</u>
	Procent	8,4%	15,2%	9,3%	7,8%	3,6%
	Anerkendelser i alt	<u>2.513</u>	<u>2.226</u>	<u>2.232</u>	<u>2.122</u>	<u>2.394</u>
	Procent	<u>24,7%</u>	<u>23,8%</u>	<u>23,6%</u>	<u>22,9%</u>	<u>24,5%</u>

TYPER AF AFGØRELSER

Tabel 3: SOMATISKE AFGØRELSER

		2017	2018	2019	2020	2021	
Anerkendelser	Specialistreglen	1.666	1.376	1.430	1.377	1.571	
		16,7%	14,9%	15,3%	15,2%	16,5%	
	Rimelighedsreglen	674	661	634	618	685	
		6,8%	7,2%	6,8%	6,8%	7,2%	
	Donorer og forsøgspersoner	111	123	109	74	94	
		1,1%	1,3%	1,2%	0,8%	1%	
	Apparaturreglen	24	19	22	14	19	
		0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
	Ulykkestilfælde	17	19	21	21	15	
		0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
Skaden kunne være undgået ved anden metode	6	6	3	4	2		
	0,1%	0,1%	0%	0%	0%		
Total		<u>2.498</u>	<u>2.204</u>	<u>2.219</u>	<u>2.108</u>	<u>2.386</u>	
Procent		25%	23,9%	23,8%	23,2%	25%	
Afvisninger	Erstatningsbetingelser ikke opfyldt	6.335	5.848	6.064	5.950	6.113	
		63,4%	63,4%	64,9%	65,5%	64,1%	
	Erstatninger under minimumsgrænsen/under egetbidraget	748	747	660	661	676	
		7,5%	8,1%	7,1%	7,3%	7,1%	
	Forældelse	328	323	284	256	231	
		3,3%	3,5%	3%	2,8%	2,4%	
	Øvrige afviste	76	99	110	111	134	
		0,8%	1,1%	1,2%	1,2%	1,4%	
	Total		<u>7.487</u>	<u>7.017</u>	<u>7.118</u>	<u>6.978</u>	<u>7.154</u>
	Procent		75%	76,1%	76,2%	76,8%	75%
Afgørelser i alt		<u>9.985</u>	<u>9.221</u>	<u>9.337</u>	<u>9.086</u>	<u>9.540</u>	

Tabel 4: PSYKIATRISKE AFGØRELSER

		2017	2018	2019	2020	2021
Anerkendelser	Specialistreglen	14	21	12	14	8
		7,8%	14,5%	8,6%	7,8%	3,6%
	Rimelighedsreglen	1	1	1	0	0
		0,6%	0,7%	0,7%	0%	0%
	Total	15	22	13	14	8
Procent	8,4%	15,2%	9,3%	7,8%	3,6%	
Afvisninger	Erstatningsbetingelser ikke opfyldt	143	107	108	144	188
		79,9%	73,8%	77,1%	80%	85,5%
	Forældelse	9	10	12	11	13
		5%	6,9%	8,6%	6,1%	5,9%
	Erstatninger under minimumsgrænsen/under egetbidraget	9	6	5	8	6
		5%	4,1%	3,6%	4,4%	2,7%
	Øvrige afviste	3	0	2	3	5
		1,7%	0%	1,4%	1,7%	2,3%
	Total	164	123	127	166	212
	Procent	91,6%	84,8%	90,7%	92,2%	96,4%
Afgørelser i alt	179	145	140	180	220	

ERSTATNING EFTER DÆKNINGSOMRÅDER

Tabel 5: ERSTATNINGER TILDELT PER ÅR (MIO. KR.)

Type		2017	2018	2019	2020	2021
Somatik	Offentlige hospitaler	524,36	549,82	446,33	528,04	531,95
	Alment praktiserende læger	71,58	55,51	67,16	58,31	46,19
	Private hospitaler	39,14	39,08	23,90	37,83	32,72
	Privatpraktiserende speciallæger	38,23	12,98	25,08	17,06	27,97
	Præhospital	18,55	16,14	10,97	9,88	13,23
	Andre privatpraktiserende sundhedspersoner	3,41	0,92	0,62	1,99	3,18
	Øvrige kommunale sundhedsydelse	0,72	0,03	0,16	0,69	0,93
	Hjemmesygepleje / hjemmepleje	0,18	1,49	0,71	0,21	0,37
	Plejhjem - offentlige	0,00	0,00	0,17	0,00	0,60
	Plejhjem - private	0,00	0,00	0,00	0,00	0,55
	Sociale institutioner - offentlige	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
	Øvrige	0,81	3,01	1,36	0,91	4,18
	Total		696,99	678,99	576,46	654,93
Psykiatri	Regional psykiatri	0,08	6,38	5,02	3,28	4,66
	Privatpraktiserende speciallæger	0,26	0,03	0,34	0,10	0,17
	Offentlige hospitaler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
	Total		0,34	6,40	5,36	3,38
Erstatninger i alt		697	685	582	658	667

Definition af dækningsområderne:

Præhospitalet: Akutte telefon, ambulancetjeneste og vagtlæger.

Regional psykiatri: Omfatter behandling på sygehuse, centre mv.

Andre privatpraktiserende sundhedspersoner: Jordemødre, psykologer, tandlæger, kliniske tandteknikere, tandplejere, fodterapeuter, radiografer, ergo- og fysioterapeuter, bandagister, kiropraktorer mv.

Hjemmesygeplejen/hjemmeplejen: Omfatter både offentlige og private aktører.

Øvrige kommunale sundhedsydelser: Forebyggende sundhedsydelser til børn og unge, kommunal tandpleje, genoptræning efter sygehusbehandling, fysioterapi eller anden behandling og behandling af alkohol- og stofmisbrug.

Sociale institutioner (offentlige og private): Omfatter tilbud hvor borgeren bor på institutionen.

Øvrige: Uddannelsesinstitutioner, behandlingsskader i tilknytning til vaccinationer, virksomheder og organisationer med ansatte sundhedspersoner, autoriserede sundhedspersoner der udfører handlinger i fritiden, Statens Serum Institut, detentionslæger og læger ansat ved politiet, behandling i fængsler og arresthuse, behandling på Forsvarets infirmerier og Kriminalforsorgens fængsler og arresthuse, Radio Medical, blodprøvetagning foranstaltet af politiet og Retspsykiatrisk Klinik.

Uoplyste: Omfatter sager, der er afsluttet uden sagsbehandling og helt nye anmeldelser, der endnu ikke er kodet og sager, hvor den erstatningspligtige ikke er omfattet af loven (fx sygehuse i udlandet).

Kort om lovgivningen:

Patienterstatningen træffer afgørelser efter reglerne i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (KEL) og efter erstatningsansvarsloven.

Specialistreglen: Hvis den erfarne specialist på området ville have gjort noget andet i forbindelse med behandlingen, og skaden derved med overvejende sandsynlighed ville være undgået, vil patienten have ret til erstatning efter denne regel (KEL § 20, stk.1, nr. 1). Reglen gælder også ved forsinket diagnose, hvis patienten får skader på grund af forsinkelsen.

Rimelighedsreglen: Alle har gjort, hvad de skulle, men patienten står alligevel tilbage med sjældne og alvorlige komplikationer, der er mere omfattende, end patienten med rimelighed må tåle. I sådanne tilfælde vil patienten have krav på erstatning efter denne regel (KEL § 20, stk.1, nr. 4). Kaldes også tålerreglen.

Apparaturreglen: Hvis skaden skyldes fejl i teknisk apparatur, har patienten krav på erstatning efter denne regel (KEL § 20, stk.1, nr. 2).

Skaden kunne være undgået ved anden metode: Hvis en skade kunne være undgået ved hjælp af en anden ligeværdig behandlingsteknik eller metode, har patienten krav på erstatning efter denne regel (KEL § 20, stk.1, nr. 3).

Ulykkestilfælde: Hvis man kommer ud for en ulykke, mens man er patient på et sygehus, og sygehuset er erstatningsansvarlig efter almindelige erstatningsretlige regler, vil patienten have krav på erstatning efter denne regel (KEL § 23, stk.1, nr. 2).

Læs mere på www.pebl.dk.

Om egetbidraget:

Fra 1. juli 2018 indførtes et lovpligtigt egetbidrag på 7.625 kr. (2019-niveau). Egetbidraget erstatter de tidligere minimumsgrænser på 10.000 kr. for behandlingsskader og 3.000 kr. for lægemiddelskader.